

Manifestation mot bombningarna – inget att uppmärksamma i SDS

Både statsminister Göran Persson och Sydsvenskans Per T. Ohlsson har sagt att när det gäller terroristbekämpningen finns det bara en ståndpunkt: att ställa upp oreserverat på USA:s sida – ställa upp helhjärtat på bombningen av Afghanistan. Om man inte gör det stöder man terrorism. Ingen tredje ståndpunkt tillåts denna gång heller.

Förra torsdagen blev det uppenbart att ett stort antal människor antingen inte kände till PTO:s bannbulla eller också gav de fan i den.

Tal till fredsvänner

"Vi har samlats här idag för att visa vår avsky USA och Storbritanniens bombningar av Afghanistan." Martin Wolgast, en av talarna, pekade på det faktum att USA nu bombade sina tidigare allierade – talibanerna. De skall nu straffas och tvingas på knä, fortsatte han, men konstaterade att de afghanska fattigbönderna också får vara med och betala priset.

"De regeringar som nu låter bomberna falla över ett redan extremt hårt ansatt folk är inte en del av lösningen på de problem som världen nu står inför. De är snarare en väldigt tydlig del av problemet. Det krig som USA och deras allierade nu inlett kommer endast att bidra till att skapa mer fattigdom, desperation och död. USA:s politiska ledning har alltid i konkret

handling tydligt visat vilken sida de står på. De visade det när de stödde talibanregimen och de visar det nu under det pågående missilregnet.

Därför är den fredsrörelse som nu börjar växa runt om i världen så viktig. Hur mycket bomber de än använder kommer de aldrig att kunna tysta sansade röster som inser att terror inte kan bemötas med terror.

Endast progressiva massrörelser för fred, frihet och rättvisa kan lösa de problem som den orättvisa världsordningen skapar. Dessa rörelser måste tillsammans ta strid mot reaktionära politiska ledare och grupper över hela världen. I USA, i Sverige och i Afghanistan."

Drygt 120 åhörare, de flesta ungdomar, lyssnade till talare från Svenska Afghanistankommittén, vänsterpartiet i Lund, Ung vänster.

Röda Flåset från Skånes Ung vänster eldade massorna med Vapaa Venäjä, Bandiera Rossa och Internationalen.

VB är det enda organet som återger denna händelse. Sydsvenska Dagbladet hade inte plats på sina lokalsidor. De var upptagna av viktiga nyheter som stöld av tvätt från en tvättlina i en trädgård (en overall, ett par skjortor och byxor). På Nöbbelöv har man haft objudna gäster och på förskolan Hackspetten stals en telefon ...

RL

Vita kappen som stopptecken blir riksdagsfråga (v)

De synskadades förbund skrev till de politiska partierna i Lund inför Vita kappens dag och ställde några krav. Vi saxar ur vänsterpartiets svar.

Förbundet vill stoppa indragningen av övergångsställen. "Beslutet om en kraftig reducering av antalet övergångsställen i Lund togs i augusti 2000 av en majoritet i Tekniska nämnden. Vänstern gick som enda parti emot detta beslut."

Förbundet vill ha skärpta regler för utformningen av övergångsställen. "Vänsterpartiet har i olika sammanhang föreslagit att trafiken i Lund ska

utformas enligt principen "Lugna gatan". Lugna gatan bygger bl.a. på att där oskyddade trafikanter korsar motortrafikens körbana, ska gatan fysiskt utformas så att det omöjliggör hastighet över 30 km/tim.

Förbundet vill ha vita kappen som stopptecken vid korsning av gata/väg "V stöder detta krav och vill verka för att det genomförs. Vänsterpartiets riksdagsledamot från Lund, Karin Svensson Smith har i riksdagen lämna in en enkel fråga till näringsministern för att få hans syn på och beredskap för att ta initiativ i denna fråga."

Lärdomar (?) av Linero

I lördags skrev Jan Mårtensson i Sydsvenskan om Mårtenstorgets tillbakagång. Samma dag var det som om Mårtenstorgets vänner hade totalmobiliserat för att vederlägga honom. Torget sjöd av liv, och framför vänsterpartiets appellmöte samlades fler åhörare än på länge.

Ändå hade Mårtensson rätt. Livet på Mårtenstorget har deklinerat, trots den kompenserande tillkomsten av &bar. Örjan Wikander påpekade det i VB för något år sen, och unga vänsterpartister har föreslagit att appellmötena ska flyttas över till Stortorget eller Lilla Fiskaregatan. Det allmänna folkvimmel i lördags får nog tillskrivas brittsommarsolen, och världsläget förklarar nog varför så många stannade upp och lyssnade på vänstern.

Ett litet exempel på hur den politiska propagandans förutsättningar kan förändras.

Inte mycket community

För att läsaren ska få rätt kronologi bör han nu gå till sidan 4 och läsa Sten Henrikssons insändare "Det var inte värt det!" som handlar om appellmöten ett par veckor tidigare.

De erfarenheter från Klostergårdens centrum som han där beskriver upprepades i lördags, nu på Linero centrum. Bara med den skillnaden att talarens ämne var ännu hetare, blåsorkestern var ännu större och åhörarna ännu färre. Solen flödade, mötet flöt fint och aktivisterna trivdes. Men ändå.

Radikala engelska stadsplanerare uppfann *community centres*, som skulle göra de många nya stadsdelar som växte upp mer självförsörjande på kommers och kultur och allmän samhällsservice, vilket i sin tur skulle de dessa en välbehövlig identitet och stärka den lokala gemenskapen. Till Sverige kom idén på 1930-talet med Årsta centrum söder om Stockholm. Den blev norm efter andra världskriget, och så även i Lund. Lokala centra etablerade runt stan utom på Väster, och för den andliga servicen byggdes fler kyrkor än någon gång sen 1100-talet.

Men det är andra tider nu. Folkets hus i Årsta (där vänsterpartiets blå-

orkester brukar repetera) hotas av konkurs och nedläggning. Samma process pågår i Lund – vi är alltså några som kan ge färska vittnesbörd.

Missade möjligheter

Vilket inte skulle behövas. För nog borde mötesarrangörerna känna sin stad och dess aktuella liv så väl att de vald rätt platser och tidpunkter för mötena. Eller åtminstone försöka mobilisera de lokala medlemmarna till att bilda publik, en klassisk åtgärd i branschen. Eller utlysa mötena i tidningarna så att många i förbigående kunde notera aktiviteten.

Men som Sten påpekar har vi i Lund en speciell möjlighet. Om vardagskunskapen om den egna staden brister finns det en enorm mängd professionell kunskap bland samhällsvetarna på universitetet. Tänk om t.ex. vänsterpartiets styrelse i Lund kunde förstärkas med en kvalificerad sociolog ...

Var finns folket numera?

Var fanns då folket? Jan Mårtensson pekar på att torghandlarna har fått konkurrens av gårdsbutikerna. Att det är ytterstadsdelarnas medelstora butiker, inte stadskärnan, som i första hand får stryk när det etableras externa köpcentra finns det många utredningar som visar.

I båda fallen är det en flykt ut från gemenskapen med privatbilens hjälp. Vilket understryker att bilismen inte bara ska bekämpas för sina miljöeffekter. De sociala och socialpsykologiska skadeverkningarna är måhända ännu värre.

Borde då vänstern följa folket och dra ut med sin blåsorkester till Mobilia och Center Syd? Så enkelt är det tyvärr inte. Här har vi nämligen ett sällan beaktat exempel på den fortgående privatiseringen av samhällsfunktioner. Externa köpcentra med sina inne- och utetorg är inte kommunal, offentlig mark utan privat. Där förekommer förvisso både utopare och blåsmusik – men bara med ett kommersiellt eller allmänt trivselskapande syfte. Politiska budskap kan stöta vissa kunder och är därmed inte önskvärda. I syn-

Forts. på sid. 2.

Lärdomar (?) av Linero

Forts. från sid. 1.

nerhet torde det gälla budskap från vänster. Möjligen kunde vi få hålla till i kanten av p-platsöknen.

När fabriker tystnar

Var det 1981 som vi stod utanför portarna till Å&R, Alfa-Laval och Nordarmatur och delade ut tidningen Vrekstadsgolvet?

Några av fabriker finns kvar och andra har kommit till, men det finns inte längre några gångportar där arbetarkollektivet strömmar ut och in under några korta perioder morgon och kväll. De anställda kör in till sin p-plats, och förresten flexar de.

Göran Greider har beskrivit processen i den långa och utmärkta dikten "När fabriker tystnar". Där han, samtidigt som han konstaterar att de gamla formerna försvunnit, påpekar att det finns minst lika många arbetare som förr. Men de ser inte ut som förr och är svåra att komma åt med vänsterns traditionella propagandaformer.

Att springa själva

Det är ju sådant som har varit vänsterns möjlighet. Bristen på pengar och stora massmedier har i någon mån kompenserats med hårt arbete och hängivenhet. Vi har inte haft råd att dela ut propaganda med posten – nå, så har vi sprungit i trapporna själva.

Nu är det inte många hyreshus kvar som saknar porttelefoner och kodlås, oåtkomliga för utomstående.

Förr i valrörelserna kunde vänstern vinna affischkriget genom att kånka ut fler tavlor. Nu slås tavlorna sönder på nolltid, och vem bryr sej för övrigt om traditionella affischer i en stad som är så visuellt förorenad av reklar och graffiti?

Trist, javisst

En trist uppräknings, ja, men vi måste se sakerna som de är. Hr ska vi annars kunna rätt analysera samhället, och förändra det?

Vilka är då de nya propagandaformerna? Internet brukar vara det första svaret man får, men jag har inte sett några starka bevis för dess effekt. För övrigt tycks vänstern ha det minst lika svårt som andra att sköna sina hemsidor. Exempelvis lär Skånevänsterns hemsida, som distriktsepeditionen ansvarar för, ha högst inaktuella uppgifter trots att det bara behövs några enkla knapptryckningar för att rätta till sådant. (Jag tittar inte själv utan vill tacka min kollega Rune Liljekvist för påpekandet.)

Å andra sidan: vänsterpartiet har aldrig varit starkare än nu. Vi behöver kanske inte springa i trappor eller kånka på affischtavlor längre. Det ordnar sej ändå.

GUNNAR SANDIN

Amerikahatare?

Jag var på femtioårsfest i förra veckan, en trevlig tillställning med allt vad som hör till en sådan. När vi hade ätit och satt där vid småbord och mådde gott så kom det fram en gitarr som cirkulerade och hur det var så sjöng vi med vad vi kunde – det fanns inga allsångsblad, jag försäkrar. Det här var ingen vänsterförsamling, men det var förstås människor i femtioårsåldern som var så där tjugo år gamla 1970, och jag tror nog vänsterblocket var i majoritet i församlingen.

Johnny B. Goode

Vi gick ut lite löst med "Johnny B. Goode", nåja, vi kunde i alla fall refrängen. Sen blev det faktiskt "I natt jag drömde". Gamla Hoola kom upp med "Vem kan man lita på?", en alltid lika aktuell fråga. Sen gick vi över till gammal rock, "Blåa skor" till Kal P. Dals minne. "When I'm 64" passade ju bra på bemärkelsen. "Honkey Tonk Woman" satt ganska hyggligt. Och minsann dök inte "Bandiera Rossa" upp också, på italienska förstås, i alla fall en vers. Sen blev det "This land is my land".

Ja eller nej

Betänk detta. Här sitter vi och sjunger: "This land is your land, this land is my land,

From California to the New York island."

Det är veckorna efter terrorattacken mot Manhattan och Pentagon. Vi har fått veta av Per Ahlmark och Per T. Ohlsson att nu är det slut på flummigheterna, antingen är det ja eller nej, någon tredje ståndpunkt finns inte, antingen ställer man modigt upp på president Bushs sida eller så sällar man sig till terroristlägret.

Vi som sjöng är lärare eller jobbar i social- och vårdsvängen och jag vågar påstå att vi alla på ett eller annat sätt älskar Amerika. Det var dit våra släktingar för undan det förtryckande Europa med dess kungar, präster och

Å andra sidan...

"Å andra sidan..." har nu en tid varit en vinjett för ledarartiklar från v-styrelsen i Lund. Eftersom ingen text har influiter därifrån i kväll, vill redaktören passa på att rikta en suck till styrelsen.

Sedan 1979 har lokalorganisationen om ombudsman eller vikarie, svarat för distributionen av VB. Nu har denna ordning ifrågasatts. Vi hoppas att detta inte är sista ordet. Att redigera tidningen tar nog av tid och kraft, att även adressera den blir för mycket.

feodalherrar. I Amerika där fanns frihet och möjligheter. Vi har alla nära vänner där, de flesta av oss har besökt landet och vi ser samma filmer, läser samma böcker och skrattar åt samma saker som amerikanerna. Amerikas musik är vår, jazzen är frihetens musik, Duke Ellington och Bob Dylan är lika mycket våra.

Men, vågar jag påstå, en överväldigande del av oss som sjunger dessa rader, finner det inte bara dumt utan också farligt och omänskligt när världens rikaste nation nu bombar världens fattigaste därför att en av USA:s motbjudande f.d. klienter, en mångmiljonär från Saudiarabien, uppehåller sig där. Men skulle vi hata Amerika?

Vilket Amerika?

Visst, Amerika som frihetens stamort har sina problem – landet erövrades genom brutala krig på dess urinnevånare och slaveriet satte sina spår i form av en brutal rasdiskriminering. Det sitter kvar i en cowboymentalitet och närhet till våld. Men det finns också en frisk kärna av frihetlighet som vi hoppas på. Tvärs igenom de vidrigheter som begåtts av denna nation i alla dessa interventioner och statskupper, i Vietnam, i Chile, i Guatemala, i Nicaragua, i Sudan etc. etc. så har vi hoppet kvar. Vi älskar Noam Chomskys och Studs Terkels och Woody Guthries och Ralph Naders Amerika, men inte Richard Nixons, Ronald Reagans, Robert McNamaras och Thomas Watsons.

Jag tycker inte vi behöver försvara eller förklara oss. Det borde däremot Per T. Ohlsson göra. Vad är det för mekanismer som får honom att ställa sig sida vid sida med Per Ahlmark och George W. Bush?

Till bussens lov

Världspolitik är inte allt, Lund är ju trots allt den här tidningens huvudämne. Jag tänker då ta till orda i en

trafikfråga. Det gäller busstrafiken på Klostergatan och S:t Petri Kyrkogata. Nästan alla som yttrar sig i frågan tycker det är hemskt att regionalbussarna ska trafikera dessa gator på sin väg till och från busstationen vid Lund C och därmed störa fotgängaridyllen. Jag måste anmäla en avvikande mening.

För mig är bussarna där en levande kontakt med bygden omkring Lund. Lund är ju ingenting utan sin omvärld och sina kommunikationer, alla dessa människor som kommer in från Vollsjö och Hörby, Blentarp och Löberöd, de gamla tanterna som ska på lasarettet och gymnasisterna som ska till skolan. Jag blir glad när Skåneexpressen på Bantorget låter mig ana de friska Östersjövindarna på Hamntorget i Ystad eller den intensiva lärsången på fälten utanför Sövestad.

Bussminnen

Jag vet ju att många människor känner för järnvägar, men visst har bussar också sin romantik? Vem har inte minnen från bussar? Jag minns t.ex. när jag som liten alltid brukade få loppor på Kågerödsbussen till Helsingborg. Och Greyhoundbussarna, som ena timmen bökar sig ut från terminalen i central Chicago och nästa lämnar ett paket från Sears vid lanthan deln i den lilla byn, visst har de sin romantik. För att anknyta till den pågående religionsdiskussion i VB: det är väl fullständigt förstäligt om man vill ha en buss i sin dödsannons.

Alltså: sluta med idealiserandet av den kvävande gågatedyllen Lilla Fiskaregatan med sina löjligen blomsterpottor och vänd dig till den friska Klostergatan, gynna Bengtsons Ost och säg därvid några uppskattande ord om trafikvirket utanför fönstret! Privatbilism i stan är naturligtvis en helt annan sak och bör fortsatt hållas ytterst kort.

LUCIFER

Kommentar till "Gr:s" eftermiddagstimme på Stortorget

Signaturen Gr aktualiserade i VB nr 23 problemet med motorfordons- trafikken vid Stortorget, och kom också med förslag på åtgärder.

Gr har alldeles rätt, det är på tok för mycket motortrafik vid torget. Enligt Tekniska förvaltningens egna beräkningar rör det sig om om 4 200 motorfordon ett genomsnittligt vardagsdygn.

Jag vill bara friska upp VB-läsarnas minne och erinra om att v-gruppen i Tekniska nämnden uppmärksammat

ofoget. För ett år sedan föreslog vi i en skrivelse till nämnden att förvaltningen skulle få i uppdrag att tydliggöra förbudet mot motorfordon. T.ex. genom tydligare skyltning och tydliga markeringar i gatumiljön. Inte för att vi tror att det märkbart skulle minska trafiken: de flesta kör där säkert mot bättre vetande, men eftersom alla minskningar är välkomna, så är det ändå något vunnet med att få bort de bilister som faktiskt kör där av miss- tag. Och om jag minns rätt så fick se-

Stilbildande Lundaradikal

Vem har skrivit det här:

"Han [lundaprofessorn Lindgren på väg att gå i pension] är professor i anatomi och har i sin ungdom skrivit en utmärkt anatomisk avhandling om kvinnoägget; men likt Tizians son, som en gång målat ett utomordentligt kvinnoporträtt och sedan kastat penseln, har professor Lindgren efter detta geniala förstlingsarbete slungat den vetenskapliga pennan på elden och koncentrerat sin energi och sitt skarpsinne på rent praktiska värv. Genom sitt arbete på detta område har han icke blott väckt kännarens beundran, utan även förvärvat en synnerligen sympatisk privatförmögenhet. Tanken på att hans tid numera, ogrundad av tjänstledighetsansökningar och andra akademiska bestyr, helt och odelat kan ägnas åt praktiska värv, har fyllt den skånska industrins vänner med de gladaste förhoppningar, och man drömmer redan om en snart anstundande guldålder, då järnvägar, cementfabriker och sockerbruk skola växa upp som svampar ur marken. Även för det anatomiska studiet i Lund tros professor Lindgrens avgång bli, om inte epokgörande så dock väl-signelserik."

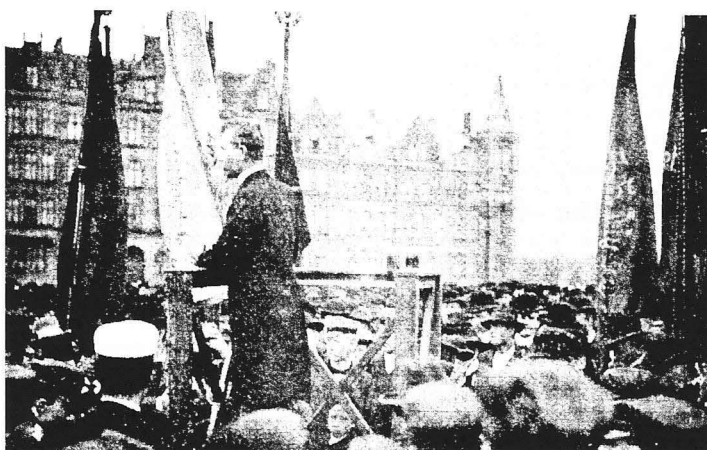
Nej, det hade nog inte platsat i personaltidningen LUM (med cementfabriker och sockerbruk utbytta mot mera tidsenliga Ideon och Astra). Det skrevs i tidningen Arbetet 1903 av docenten i växtfysiologi Bengt Lidforss, en av portalfiguerna i det radikala Lund. Är det någon som läser honom i dag? Hans böcker finns fortfarande att köpa till ett billigt pris i antikvariaten och spänsten i hans prosa måste anses oanfrätt efter hundra år.

Akademisk socialist

Lidforss som stilist och som essäist var ämnet för universitetshistoriska sällskapets arrangemang på Palaestra den 4 oktober och talare var Göran Hägg, författare och litteraturrecensent i Aftonbladet och Månads-jour-

dermera förvaltningen också det föreslagna uppdraget.

Beträffande Gr:s förslag om kommunala trafikpoliser för att få en effektivare trafikbevakning så har v-gruppen även försökt den vägen. Lagen tillåter i dag inte detta. Dock är det möjligt att låta kommunala trafikvakter biträda polisen. Vi väckte detta förslag i Tekniska nämnden för ett par år sedan. Det skulle t.ex. vara fullt möjligt att låta en polis och en trafikvakt arbeta tillsammans. Polisen skulle därmed kunna dubblera sina insatser. (Självlkärt är det i det läget polisen som skulle stå för själva böt-

Bengt Lidforss talar vid ett förstamajmöte på Clemenstorget 1905. En och annan vidmössad student fanns med bland arbetarna.

nalen, och själv den främste satirikern när det gäller det moderna svenska universitetsväsendet (i den oförläppliga "Faust i Botå"). Göran Hägg skrev sin avhandling om svenska essäister, inklusive Böök och Frans G. Bengtsson m.fl., och tillmäter Lidforss stor betydelse som stilbildare för modern svenska sakprosa. I sin föreläsning nämnde han honom vid sidan av Strindberg, Linné och Olaus Petri. Lidforss gjorde rent hus med den bildrika blomsterprosa som då dominerade bland kulturskribenterna, han spred och använde sig av naturvetenskapliga fakta och argumentationssätt. Till detta kom att han var den förste akademiskt verksamme socialisten, han förstamajtalade på Clemenstorget ett kvarter från den illa berörde faderns bostad på Bytaregatan.

Andfådd talare

Vi var väl ett 70-tal personer, varav högst en handfull under sextio fyllda, som lyssnade på Hägg. Dvs. först lyssnade vi på Gunnar Broberg, professor i idé- och lärdoms historia, som var tänkt att introducera Hägg, men som av omständigheterna tvingades prata på i en halvtimme. Hägg var nämligen grovt försenad – det var naturligtvis X2000 som hade haft problem.

fällandet. Trafikvakten får ju inte möjlighet att bli en "riktig" polis). Detta förslag vållade en strid ström av usch och fy-rop från nämndens borgerliga majoritet, som upprört röstade ner det. Vilket får tolkas som att borgarna är nöjda med den undermåliga trafikövervakning som finns idag.

Speciellt vissa borgerliga partier vill ju profilera sig på lag och ordning. Men i trafiken menar man att en annan lag ska gälla, nämligen djungelns.

ULF NYMARK

v-ledamot i Tekniska nämnden

Han anlände, arg och andfådd efter en språngmarsch över Lundagård och det hade sin egen poäng. Hägg har nämligen också skrivit en lustig och läsvärd handbok i talarkonst, retorik. Ett av de knep han där lär ut är att det är inte alls dumt att verka lite andfådd, bortkommen och tafflig i talarstolen de första minuterna – det väcker församlingens medkänsla och sympati och då kan det senare budskapet gå in så mycket effektivare. Nu var det inte fel att lyssna på Broberg, han improverade ett anförande som vittnade om kvalificerad kännedom om Lidforss och hans tid.

Lidforss inflytande låg på många plan utöver det stilistiska. Själv skulle jag vilja betona hans insatser för att främja de erövrade provinsernas väg till en plats i det svenska medvetandet. Under hundratals år var de kulturellt förtryckta eller i varje fall icke-närvarande. Med början på 1880-talet reste de sig och trädde fram på den svenska ekonomiska, politiska och kulturella scenen. Här etablerades den moderna konsumtionsvaruindustrin med yllefabriker, sockerbruk och gummifabriker, härifrån kom socialdemokratin via August Palm, härifrån kom diktare som Ola Hansson och Vilhelm Ekelund, kulturjournalister som Fredrik Böök och Frans G. Bengtsson. Lidforss var oavbrutet medveten om sin skånska bakgrund och hävdade starkt provinsens rätt till en självständig hållning.

Skånsk självkänsla

Skånes nyvaknade självkänsla i slutet av 1800-talet kom att bära frukt långt senare. Politiskt och organisatoriskt fick arbetarrörelsen i Skåne en oerhörd styrka som gav landet politiker som Per Albin Hansson, Ernst Wigforss och Per Edvin Sköld och, ja faktiskt också Tage Erlander, värmlänningen. Den berömda lundastilen, som väl inte är något enskilt stildrag

utan mest yttrar sig i stor omsorg om formen, har väl också sina rötter i denna renässans. Hjalmar Gullberg, Frans G. Bengtsson och Ivar Harrie skulle kunna sägas ha sina rötter i den och vi kan gå fram till våra dagar och se Gunnar Fredriksson, Dieter Strand och Lotte Möller som arvtagare. Och naturligtvis är Peter Luthersson, Svante Nordin och Håkan Arvidsson också exempel även om de har gått över till andra sidan, den som skulle kunna kallas den Fredrik Böökska. Vid mitten av 1990-talet kallades Svenska Dagbladets kultursida skämtsamt för "Lundagård", men det var närmast en efterbörd från 68 och ett exempel på eftersläpningen i överbyggnaden. När Skånes industri gick ner för trettio år sen underminerades basen för Skånes politiska och kulturella inflytande.

Skattetyngd samhällsklass

Hur gick det då med den akademiska socialismen? Ja, den har haft sina upp- och nedgångar. Tjugotalets Clarté och DYG, med Arnold Ljungdahl (jo, namnet känt från herrekiperingen på Lilla Fiskaregatan), den eleganta marxistiske historikern Per Nyström, Erlander förstås och i sena tider Jörn Svensson och Ingvar Carlsson. Men bland Lunds studenter och akademiska lärare har den alltid varit en sällsynt fågel. Världen över är studenter politiskt radikala, men inte i Sverige. Här är det med få undantag långklänningar och frackfester som gäller – upproret mot det etablerade samhället tar sig uttryck i några år av lite lagom superi. Det har alltid varit högerns studentföreningar som varit de största i Lund. De få år då vänstern uppnått någon styrka brukar betecknas som skamfläckar i universitetets historia och särskilda historiker stiger fram för att förklara hur missledda vi var. De akademiska lärarna är väl som folk är mest i denna skattetyngda samhällsklass. De har ett visserligen ett intellektuellt yrke, men viljan att till engagemang utanför den egna yrkes- och klasstillhörigheten är ytterst begränsad, och de är mycket få av dem man skulle vilja kalla intellektuella.

Självständig motpol?

Det var roligt att höra på Hägg som var artig mot sina värdar och förklarade att Skåne än i dag är den enda självständiga kulturella motpolen till Stockholm-Uppsala. Hägg är, liksom när han skriver, oavbrutet intressant och underhållande, även om han då och då släpper fram ett misantropiskt och lätt reaktionärt drag i sin förkunsel. Det var ett bra arrangemang av universitetshistoriska sällskapet och dess driftige ordförande Håkan Westling. Men visst kändes det ovant att höra om socialisten Bengt Lidforss i den församlingen.

SH

VECKOBLADET Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Prenumerationsavgiften 200:-/år insättes på postgiro 1 74 59-9. Ansv. utgivare: Gunnar Stensson. Sättning och lay-out VB-red. på Vänsterpartiet, Svartbrödersg. 3. måndagar efter kl 19. Tel 046-13 82 13, e-post se redaktionsrutan nedan. Redaktionen förbehåller sig rätten att korta i insänt material. Tryck: KFS AB, Lund. Adressbyte: sänd e-post, el. använd postens adressändringskort.

Begränsad eftersändning. Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Sandin versus Bredberg Vad bråkar dom om?

"Religiositeten är ett succesivt försvinnande fenomen som vi inte behöver bry oss om", skrev Gunnar Sandin i VB 27. Vidare ansåg han: "Om man är rationalist och materialist kan man rimligen inte vara religiös."

Jag instämmer helt och välkomnar en fortsatt debatt i frågan. Här nedan några reflexioner.

Gösta John Bredberg reagerade starkt på Sandins inlägg. En del av reaktionen grundade sig delvis på ett missförstånd. GS använde uttrycket "Broderskapsrörelsen" när han menade Muslimska Brödraskapet. Det var olyckligt men är nu uppkälat. Dessutom övertolkade GJB kritiken mot vissa katolska präster i Sydamerika. GS känner naturligtvis till såväl Don Helder Camara som befrielse-teologerna och deras insatser för de fattiga.

Jag ser insändaren som en snedtändning av GJB i synnerhet när han pådyvlar GS kommunism, trots att denne vid ett flertal tillfällen offentligt (i SDS, i bl.a.) deklarerat att han inte är kommunist.

En läsning av Sandins tvåspaltare visar att han utgår från en materialistisk historieuppfattning – från Karl Marx och Friedrich Engels.

Vad är kärnan i Sandins kritik?

För 150 år sedan kämpade Marx och Engels mot religionen som en del av den "ideologiska överbyggnaden". D.v.s. det fenomen som Marx så elegant beskrev i företalet till boken "Till kritiken av den politiska ekonomin" (Arbetarkultur 1970):

"I sitt livs samhälleliga produktion träder människorna i bestämda, nödvändiga, av deras vilja oberoende förhållanden, produktionsförhållanden, som motsvarar en bestämd utvecklingsgrad av deras materiella produktivkrafter. Summan av dessa produktionsförhållanden bildar samhällets ekonomiska struktur, den reella bas, på vilken en juridisk och politisk

överbyggnad reser sig och vilken motsvaras av bestämda former av det samhälleliga medvetandet. Det materiella livets produktionsätt är bestämmande för den sociala, politiska och andliga livsprocessen överhuvudtaget. Det är inte människors medvetande som bestämmer deras vara utan tvärtom deras samhälleliga vara som bestämmer deras medvetande."

Varför bryr jag mig

"I nummer 27 av VB är det religionen som avrättas", skriver Bredberg och fortsätter: "Men varför bryr jag mig om den här frågan?"

Ja varför det undrar jag också. GJB betygar sin liberala respekt för andras inställning till religionen och förväntar sig tydligen detsamma av Sandin. Det är väl här skon klämmer. GJB får inte en högaktningfull respekt av Sandin. Hans erkännande av att kristna socialister är genuint goda och medkännande människor räcker inte för GJB. Det är möjligt att begära för mycket?

Men det finns faktiskt prov på att människor som är religiösa kan vara så toleranta att de medger att existensen av en Gud kanske är en överspelad tanke. Att människan kan visa empati utan att hänvisa till något väsen utom sig själv.

En kristen ateist?

Om GJB inte redan gjort det, rekommenderar jag en läsning av religionshistorikern Karen Armstrongs "Historien om Gud" (Månpoeket, 1997). Författaren är förvisso inte marxist men realist i sin skildring av de teonoteistiska religionernas uppkomst och utveckling.

"Föreställningen om en personlig Gud ter sig idag alltmer oacceptabel av många skäl: moraliska, intellektuella, vetenskapliga och andliga. – Den gamla metafysiska föreställningen om Gud som högsta Vara, länge populärt i väst, ter sig också otillfredsställande. Filosofernas Gud är produkten av en förlegad rationalism, varför de traditionella "gudsbevisen" inte längre fungerat. Upplysningsdeisternas allmänt omfattade acceptering av filosofernas Gud kan ses som ett första steg mot vår tids ateism."

Karen Armstrongs slutord efter 500 sidor lyder: "Människan utihärdar inte tomheten och uppgivenheten; hon fyller tomrummet genom att skapa en ny

mening. Fundamentalismens avgudar är inga goda substitut för Gud. Om vi skall kunna skapa en ny levande tro åt 2000-talet borde vi kanske begrunda historien om Gud – dra lärdom av den och ta varning av den."

Något att begrunda för såväl trogna som otrogna.

RUNE LJLJEKVIST

Kyrkovalet – en korrigerig

Tänker inte gå in i den i och för sig intressanta debatten mellan Gösta John Bredberg och Gunnar Sandin om religion. Vill bara informera de av VB:s läsare som inte har Sydsvenskan att Gunnar Sandin återger mig på ett missvisande sätt i VB 29/01. Jag har inte ställt bättring i utsikt när det gäller vänsterpartiets förmåga att mobilisera sin organisation i kyrkovalet. Jag skrev i Sydsvenskan att det, på grund av de dåliga erfarenheterna denna gång, pågår en diskussion om hur kyrkligt aktiva vänsterpartister ska agera i kyrkopolitiken och att jag personligen tror att breda kyrkliga vänsterlistor utan formell v-koppling är en bättre idé än årets modell.

Att partiet i år helt enkelt lånade ut partinamnet till partiets informella religiösa nätverk anser jag vara ett misstag. Står vänsterpartiets namn på en valsedel i ett nationellt val har väljarna rätt att förvänta sig att partiets organisation ser till att sprida valsedeln över hela landet och det fanns det, med tanke på bl.a. det låga engagemanget hos många partimedlemmar och antalet vallokaler (inklusive de för förvalet), helt enkelt inga förutsättningar för på många håll.

OLOF NORBERG

Det var inte värt det!

Anders Neergaard berättar i förförre veckans VB om vänsterpartiets appellmöte på Klostergårdens stadsdelscentrum på ett värmande och sympatiskt sätt. Det var visserligen inte så många som lyssnade och fiasko hotade skriver Anders, men flera förbipasserande tog faktiskt emot flygblad.

Själv vill jag vill gärna betyga att Gunnar Stenssons anförande var utomordentligt i sin konkretion och medborgaranda, och Mats Olssons en vecka senare på Fäladstorget på Norr hade liknande kvaliteter. Däremot vill jag invända mot rubriken: "Visst var det värt det".

Betänk vad som satsas. En orkester på femton personer tar en timme från sin välförtjänta lediga lördagförmiddag för att medverka i ett evenemang som når färre än den egna styrkan. Det är väl ändå ett slöseri med resurser?

Man skulle vilja veta var föreställningen har uppstått att lördagförmiddagar skulle vara ett gynnsamt tillfälle att bedriva politiska appellmöten i lokala köpcentra. Vi i Röda Kapellet visste vad som väntade även om plikt känslan fick oss att ställa upp. Jag minns ännu hur vi stod med en orkester upprest från Lund med landets då främste talare och agitator (Jörn Svensson) utanför Konsum i Bjuv och nådde cirka fem husmödrar som släpade sig förbi med matkassar.

Också politisk verksamhet bör må bra av att utsättas för nykter granskning, för diskussion av mål och medel, kostnad och resultat. Lund är väl fylld av kommunikationsexperter, socialpsykologer och mediesociologer. Kan man inte lära något av dem?

STEN HENRIKSSON

KOMMUNALPOLITIK
Måndag 22.10 kl. 19, v-lokalen. Beredning av fullmäktiges budgetmöte. Även icke-kompolare mycket välkomna.

RÖDA KAPELLET
Sö 21.10 kl. 18.45 italienskt rep. med Joakim.

VECKOBLADET

Detta VB gjordes av Sten Henriksson, Rune Liljekvist och Gunnar Sandin

Redaktör för nästa nr Robert Nilsson

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svartbrödersg 3, 223 50 Lund. Månd. senast 18.00 Manus mottages som e-mail: vp@lund.mail.telia.com e. 3,5" diskett. Obs! RTF-format. Meddela längre manus.

Tel./mail till redaktörerna:
Rune Liljekvist 046-211 50 69 rune.liljekvist@telia.com
Robert Nilsson 0702/27 41 78 robert.nilsson.031@student.lu.se
Gunnar Sandin 046-13 58 99

Vid utebliven tidning eller prenumerationsärendet ring:
Cecilia på expen: 046-13 82 13
Är expen obemannad lämna meddelande till telefonsvararen.